

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесим
гъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къыдэкы

№ 210 (21939)

2019-рэ ильес

БЭРЭСКЭЖЬЙИ
ШЭКЮГҮҮМ и 20

ОСЭ ГЬЭНЭФАГЬЭ ИИЭЛ
къыхэтыутыгъэхэр ыкы
нэмүкі къэбархэр
тисайт ижүүгүотштых
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээзет

АР-м и Парламент

Апэрэ еджэгъумкІэ

АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм я XLII-рэ зэхэсигъоу илагъэм анахь йофыгъо шъхьаїэу зыщитетгүүштагъэхэр къихъашт 2020-рэ ильес бюджетымрэ 2021 — 2022-рэ ильесхэмкІэ агъэнэфагъэхэмрэ. Ар зэрищагъ Парламентым и Тхъаматэу Владимир Нарожнэм.

Республикэм и финанс тхыль шъхьаїэ фэгъэхыгъэ законо-проектым хэпльэнхэу къыхэ-зыльхъагъэр АР-м и Лышхъаэу Къумпыл Мурат. Ар зэрэгэ-псыгъэштым щигъэгъозагъэх АР-м финансхэмкІэ иминистрэу Долэ Долэтбый. Ащ къызэри-уагъэмкІэ, 2020-рэ ильес бюджетыр хахъохэмкІэ сомэ миллиард 22-рэ миллиард 504-рэ мин 963-рэ зэрэхъуштыр, хъардххэр сомэ миллиард 23-рэ миллиард 600-рэ ехъуштыр. КъызэрэрадзэрэмкІэ, хэбзэлахъа-ыкы мыхбзэлахъаэу къыхэхъо-штыр сомэ миллиард 11-рэ миллиард 233-рэ мин 505-рэ ехъу, организациехэм ямыльку пае

2020-рэ ильес бюджетым ыкы 2021 — 2022-рэ ильесхэмкІэ агъэнэфагъэхэм афэгъэхыгъэ законыр апэрэ еджэгъумкІэ де-путатхэм ашtagъ.

364-м ехъу апэуагъэхъан гу-хэль я.

Парламентым и Тхъаматэ-игуадзэу, бюджет-финанс, хэб-зэлахъ, экономикэ политикэмкІэ, предпринимательствэмкІэ ыкы лэкыб зэпхыныгъэхэмкІэ коми-

тетым ипащэу йошэ Мухьамэд 2020-рэ ильес бюджетым ыкы 2021 — 2022-рэ ильесхэм агъ-нэфагъэхэм япхыгъэу къызэгу-шыгъэ, хэбзэлахъхэм ыкы бюджетым афэгъэхыгъэ хэбзэгъэ-уцугъэхэм зэхъокыныгъэу афэхъугъэхэр, 2020-рэ ильесым ыкыачээ зилэ хүүтхэри зэрахт-хэу, къидэлтигъэхэу финанс тхылыр зэрэгээпсыгъээр къы-хигъэштэй, АР-м и Улъяэкло-льытэктээ палатэ и предложени-хэри къидэлтигъэхэу, сомэ миллиард 322-м ехъу хахъоу бюджетым зэрэфхэхъуштым фэ-гъэхыгъэ гээтэрэзыхын фэ-шыгъээн фаеу комитетым зэ-рилтигъээр къыуагъ.

Парламентым и Тхъаматэ итуадзэ, Улъяэкло-льытэктээ палатэм анализэу ышыгъэхэм къапкырыкызэ, бюджетым ихъардххэм зэхъокыныгъэшхо зэрэфхэхъуштым, нахьыпэрэм фэдэу процент 63-м ехъур со-циальнэ лъянъыкъом зэрэпэхъа-

щтым къыкыгъэхъу. Республике инвестиционнэ програм-мэм къыдыхэлтигъэу ашыре псэуальхэм апэуахъанэу сомэ миллиард 2-рэ миллиард 600-рэ бюджетым къызэрэштигъэхъу. Псэолъэ шъхьаїэхэм зэу ашыщ Мыеекъуапэ ыкы Мыеекъопэ районым ашыпсэу-хэрэр псэу зэшьоштхэр аэлэ-зыгъэхъащт водозаборымрэ водоводымрэ.

— 2020-рэ ильес бюджетыр зэрэгээпсыгъэмкІэ ыкы 2021 — 2022-рэ ильесхэмкІэ агъэн-эфагъэхэмкІэ комитетым мини-стрэхэм я Кабинет дырье-гъаштэ. Гээтэрэзыхынитфэу фэшыгъэн фаехэр игъом къыхэлхъа-ягъэхъу, ахэри къидэлтигъэхэу, апэрэ еджэгъумкІэ финанс тхылыр штэгъэнэр игоу тэлъэгъу, — къыуагъ йошэ Мухьамэд.

(Икъеух я 2-рэ н. ит).

къатыщтыр сомэ миллиарди 2-рэ миллиард 621-рэ мин 650-рэ хъущт. Мы хэбзэлахъыр сомэ миллиард 53-м ехъукыгъэ нахьыбэ хъущтэу арь зэрэгээнэфагъэр. Физическэ лицэхэм къатырэ хэбзэлахъаэу сомэ миллиарди 3-рэ миллиард 636-м ехъу къы-хэлхъагъэ хъущт.

Блэкыгъэ ильесхэм афэдэу социальнэ фэо-фашихэм ягъэ-цэклэн анахь шъхьаїэхэм ашы-щэу бюджетым къыщидальти-тагъ. Цыфхэм ящыгъэлэ-псэукыгъэ нахьышу шыгъэнэм фытегъэ-псыхэгъэ Лъялкъ проектхэм ягъэцэклэн шюкъ зимиэ йофхэм ашыщ. Ахэм къащыдэлтигъэхъем япхырышын пае республике

АР-м и Парламент

Апэрэ еджэгъумкIэ

(Иккэух).

Законопроектын хапльэхи, зытегущынхэм ыуж зэпстэури къыдэлтыгъаэ 2020-рэ ильэс

бюджетым ыкли 2021 — 2022-рэ ильэсхэмкэ агъэнэфагъэхэм афэгъэхыгъэ законыр апэрэ еджэгъумкэ депутатхэм аштагь.

ШлокI зимылэ медицинэ стра-

хованиемкэ АР-м и ЧыпIэ фонд 2020-рэ ильэсымкэ ибюджет зыфэдэштими, 2021 — 2022-рэ ильэсхэмкэ агъэнэфагъэхэм зэхэссыгъом щатегушигъаэ. Аш фэгъэхыгъэ законопроектын къызэрэшиорэмкэ, хахьохэмкэ ар сомэ миль лиарди 5-рэ миллион 668-м ехууцт, хъардххэри аш фэдизыщих. Ар 2019-рэ ильэс бюджетым сомэ миллион 449-рэ мин 394-м ехуукэ нахыб.

Мыш фэгъэхыгъэ законри апэрэ еджэгъумкэ депутатхэм аштагь.

Джащ фэдэу организациехэм ямыльку пае къатырэ хэбзэлаххэм, ветеринарием, шэххэ ыкли правовой актхэм, федеральнэ бюджетым къыхэхыгъэ республикэм чыфэ (бюджетный кредит) къетыгъеням епхыгъэ Зээгъынхэм афэгъэхыгъэ

законхэм зэхъокыныгъэхэр афешыгъэнхэм яхылIэгъэ законопроектхэр, законхэр мы зэхэссыгъом щаштагъэх. Икэухым 2019-рэ ильэс бюджетыр мэзигбум гъэцэклагъэ зэрэххүйгъэм зыщаагъэгъозагь, Ныжбыккэ парламентэу АР-м и Къе-

ралыгъо Совет — Хасэм Ѣзыэхашагъэм хэтигъэ Александр Кривобородовым ипшээрльхэр къызэрэгъэтылыжхэрэм тегущийэхи, дырагъэштагь.

ХҮҮТ Нээфсэт.
Сурэхэр Виталий Шептакенкэм тырихыгъэх.

Адыгэ Республикэм и Лышъхэз иунашъу

Рэзэнныгъэ тхыль ятыгъеням ехылIагь

Энергетикэм ыльэнныкъокэ гъэхъагъаэ ялхэм апае рэзэнныгъэ тхыль ятыгъене:

1) **Дэхүүж Мурат Батырбый ыкъом** — ПАО-у «Кубаньэнерго» зыфиорэм и Тэххутэмькье район къутамэ иоперативнэ-диспетчер куп ишац;

2) **Сорокин Роман Александр ыкъом** — ПАО-у «Кубаньэнерго» зыфиорэм и Тэххутэмькье район къутамэ ишац.

Адыгэ Республикэм и Лышъхэз Къумпыл Мурат къ. Мыекъуапэ, шэккогъум и 15, 2019-рэ ильэс N 331

Адыгэ Республикэм и Лышъхэз иунашъу

Рэзэнныгъэ тхыль ятыгъеням ехылIагь

Программэ «Газпром — детям» зыфиорэм игъэцэлэн тээпсихъаэгъаэ къэлэцыкхэмэр 1этахъохэмэр яшлэнгъяэ хэгъэхъогъеням, алкъышъол псыхъэгъеням ыкли цыфыгъэ шэххэ даххэхэм арыгъуазэхэу къэтэдхынхэм иамал Адыгэ Республикэм щягъэгъотыгъеням ялах зэрэхашыхъаэгъэм пае рэзэнныгъэ тхыль ятыгъене:

1) **Звягин Владимир Виктор ыкъом** — пшъэдэкылжъаэ ыхырэмкэ гъунэпкэ гъэнэфагъэ зилэ обществэу «Газпром инвестгазификация» зыфиорэм игенеральнэ директор;

2) **Навоенко Вадим Владимир ыкъом** — пшъэдэкылжъаэ ыхырэмкэ гъунэпкэ гъэнэфагъэ зилэ обществэу «Газпром инвестгазификация» зыфиорэм игенеральнэ директор игуадз;

3) **Приимак Владимир Виктор ыкъом** — Фондэу «Газпром социальных инициатив» зыфиорэм игенеральнэ директор.

Адыгэ Республикэм и Лышъхэз Къумпыл Мурат къ. Мыекъуапэ, шэккогъум и 15, 2019-рэ ильэс N 334

Гухэлъэу щыПЭМ къырагъэхъущ

Лъэпкэ проектэу «Щынэгъончэ ыкли шэпхъэшүхэм адиштэрэ автомо билль пьогухэр» зыфиорэр республикэм щыгъэцкIэгъэнэм фэгъэзэгъэ шьольыр проектнэ купым зичэзыу зэхэссыгъоу илагъэм программэм къыдыхэлтыгъаэ мы ильэсым зэшүахын фаем ыкли 2020-рэ ильэсымкэ гухэлъэу щыгъэхэм щатегущылажъэх. Йофтхъабзэр зэрищагь Адыгэим псэольэшынмкэ, транспортнымкэ, псэупIэ-коммуналнэ ыкли тьогу хъызмэтымкэ иминистрэу Валерий Картамышевым.

Зэхэссыгъом къызэрэщаугъэмкэ, «Адыгэяавтодорыр» ыкли муниципальнэ гъэпсыкIэ зилэ «Яблоновскэ къэлэ псэупIэ» иадминистрации зизаказчикэу щыт гъогум псэуальхэхэм ягъэцкIэжынкэ гухэлъыр проценти 100-у гъэцэклагъэ хуугъэ.

Мыекъуапэ иурамэу Шэуджэнным ыцээ зыхырэм иятлонэрэ яхь гъэцкIэжыгъэнэр 2019-рэ ильэсымкэ къэлэ псэуальхэхэм ярезерв хэтигъ.

— Сомэ миллион 28-рэ экономие зэрэтшыгъэм ишүагъэкэ гухэлъэу щыгъэхэм къедгъэхъуээ мы гъогум игъэцкIэжын тыфежьагъ, — къыщыхаагъэшгъэ Адыгэим псэольэшынмкэ и Министерствэ.

Мыекъуапэ имэрэу Андрей Гетмановым къызэриуагъэмкэ, урамэу Шэуджэнным ыцээ зыхырэм игъогу (ур. Пролетарскэм къыщегъэжыагъаэ Хъахъуратэм

ыцээ зыхырэм нэс) игъом зэтырагъэпсихъащт, йовшэнхэр шэккогъум и 22-м ехуулIэу аухыщих.

Фэло-фашихэм тхъапша ауасэр?

Республикэ кадастрэ палатэм бэмышIэу зэхищегъэгъэ йофтхъабзэр зыфэгъэхыгъагъэр кадастрэ инженерым фэло-фашихэм зэшүихыхэрэм атефэрэ ахьщэмрэ ахэм ягъэцкIэнкэ пальэрэ япхыгъэ еплыкIэхэу цыфхэм ялхэр гъэунэфыгъэнхэр ары.

Уччэхэу цыфхэм аратыгъэхэм ялхыгъаэ къалуагъэхэр зэфэххысыжын хъумэ, мары нафэ къэххурээр: амыгъэкощирэ мылькур зыфэдээрэ йовшэнхэм яхыльягъэмэр ялхыгъаэ кадастрэ фэло-фашихэм сомэ мини 3-м къыщегъэжыагъаэу мин 15-м нэс атефэн ялхыгъаэ. Мэфэ пчыагъаэ ахэм ахыщир, анах маклэми, мэфи 7.

Чыгу яаххэу чыгхэм, хатэхэм, дачхэм ядэлжэхэн тегъэпсихъаэгъаэу

щытхэм (сотки 10-м шомыкIыхэрэм), сомэ мини 6 лэп-цыпэ атефэ, чыгур нахь ин хъумэ, гъунапкъэм игъэнэфэн тэфэрэр сомэ мини 10 фэдиз.

«Капитальнэ псэольэшынкэ» заджэхэрэм къахиубытэрэ псэуальхэху ылжкэ зигугуу къэтшыгъэ чыгу яаххэм арытыщхэм (квадрат метри 100-м шомыкIыхэрэм) япхыгъэ кадастрэ уасэр сомэ мини 3,5-м къыщегъэжыагъаэу сомэ мини 8-м нэсигдэл. Унэм чыгуу ыубытэрэ

нахыбэ хъумэ, уасэр сомэ мини 10-м нэсигдэл.

Углыжкунхэу ашыгъэхэм къызэрэгъэльэгъуагъэмкэ, мы ильэсир къызихъа гъэм къыщыхуяблагъэу кадастрэ йовшэнхэм атефэрэм аш фэдизэу бэл хэхъуагъэр.

Йовшэнхэрэу кадастрэ инженерхэм агъэцкIэштхэм ихыльягъэ елъытыгъаэу пальэрэхэри зэтекхэй. Гуртымкэ къибдээн хъумэ, мэфи 7-м къыщегъэжыагъаэу

мэфэ 60-м нэс кадастрэ йовшэнхэм алэхъаан ыльэкыщт.

Адыгэ Республикэм и Кадастрэ палатэ илацээ игуадзу Ирина Никитинам къызэриуагъэмкэ, кадастрэ йовшэнхэр зыгъэцкIэн фитхэр кадастрэ инженерхэм ары нынэ. Ахэм зээгъынгъэу адашырэм йовшэн лъэлжхэу агъэцкIэштхэм зэктэхэу аш фэдизэу бэл хэхъуагъэр.

Адыгэим кадастрэ инженер 450-м ехуулIэу ис. Ахэм яквалификационнэ аттестат шыууплэкIунэу шыуфае хъумэ, кадастрэ инженерхэм якъералыгъо реестрэ къызэфэжыгъэфедэн шыуульэкыщт.

ШЭНЫГЪЭМ ИФЕСТИВАЛЬ

Шэныгъэм и Мафэ ильэсыбэ хъугъэу мэзаем и 8-м Урысъем щыхагъэунэфыкы. Ау а мафэм темыфэу тэ тиапшъэрэ еджаплэхэм ар игъектоигъэу зэхащэ.

Мы ильэсэм аш фэдэу а мэфэкыр чьэпьюгъум Мыекъо-
пэ къэралыгъо технологическэ
университетым щыхагъэунэфы-
кыгъ. Адыгэ къэралыгъо уни-
верситетим шэкюгъум и 12-м
ыкы и 13-м наукэм и Мафэ
щыхагъуагъ.

Мыгъэ мэфэкыр урыс химик
цэрийоу, химическэ элементхэм
ятаблициэ зэхэзигъэуцагъэу
Дмитрий Менделеевыр къызы-
хъугъэр ильэси 150-рэ зэрэху-
рэм фэгъэхыгъагъ. Ар Всерос-
сийскэ фестивалэу «Nauka 0+»
зыфиорэм хэтэу клаагъэ.

Зэхэшкло купым ипащэу
Анатолий Заболотнэм къызы-
риуагъэмкэ, проектэу «Nauka
0+» зыфиорэм ильэнкыуакъэх
зэккэри къагъэнэфагъэх,

анахъэу тыкъээзыуцухъэрэ ду-
наим изэгъэшлэн ары аналэ
зытетыгъэр. Аш зэхэшклохэм
мехъянэшко ратыгъ. Сыда пломэ
къэлэцыкъум къэзыуцухъэрэ
дунаир зэрильгъуэр шъхъафы,
зихъохъухэмэ зыныбжь уцу-
гъэхэмэ нэмькэу къагурэо.
Мыгъэ фестивалыр Урысъем
икъэлэшхуи, икъэлэ цыкъуи
ащыкъуагъ.

Апэрэ мафэм студентхэр
Урысъем щызэлэшлэрэ шиэнэ-
гъэлэхъэм ялекцихэм ядэу-
гъэх. Университетым къырагъэб-
лэгъагъэх МГУ-м биологиекэ
ифакультет идекан игуадзэу,
биологиекэ Всероссийскэ
олимпиадэм икомиссие хэтэу,
гъэсэнгъэ Гупчэу «Сириус»
зыфиорэм ипащэу Галина Бе-

ликовар, общэ генетикэм и
Институтэу Н.И.Вавиловым ицэ
зыхырэм ипрофессорэу Сергей
Киселевыр, мызэу, мытюу къэ-
лэгъяджэхэм я Всероссийскэ
зэнэкъоку и Фондэу «Дина-
стия» зыфиорэм щытекуагъэу
Светлана Калякина, шэныгъэ-
хэмкэ Урысъем академием
астрофизикэмкэ иобсерваторие
иофишлэу Олег Верходановыр
ыкы нэмькхэр.

Факультет пэпч фестивалым
чыпэ гъэнэфагъэ (площадкэ)
щырилагъ. Мэфэкырм къеклонга-
гъэх ушэтынхэу студентхэм
зэхшагъэхэм яллыгъэх къо-
дьиеп, ежхэри ахэм ахэлжэх-
хэу амал ялагъ. Анахъэу ашог-
гъэшлэгъоногъэх инженер-фи-
зическэ факультетым къыгъэ-
хазырыгъэ оптихэр ары. Ма-
стер-классуу мыхэм къагъэх-
зырыгъэхэр фестивалым хэ-
лажъэхэрэм ашогъэшлэгъоны-
гъэх.

СИХЬУ Гошнагъу.

ЦЫФ КЛУАПЛЭХЭМ УАШЫЛУКЛЭШТ

Чьэпьюгъум ыкыдэм къыщегъэжъагъэу Мыекъуапэ мобиль-
нэ медицинэ комплексхэм Ioф щашлэ. Ахэм яшыу-
гъэкэ гриппым пэшүеуклошт вакцинер ыпкэ хэмьльэу къэлэдэсхэм
зыхальхын амал ял. Адыгэ Республикаем псауныгъэр къэуху-
мэгъэнымкэ и Министерствэ ипресс-къулыкъу къизэритырэмкэ,
Ioфтхъабзэр тыгъэгъазэм и 1-м нэс клошт.

Зыгъэпсэфыгъо мафэхэм
Мыекъуапэ игупчэ бэдзэр ыкы
«Черемушки» зыфалорэ рай-
оным щылэ бэдзэрым дэжэ
мобильнэ комплекситумэ Ioф
ащашлагъ. Нэбгырэ 45-рэ при-

вивкэ ашыгъ. Шъугу къэдгэ-
кыжын непэрэ мафэм ехүулэу
гриппым пэшүеуклогъэнымкэ
анах шуагъэ къэзэтырэмэ
вакцинер зэраашыр.

2019-рэ ильэсэм шэкюгъум

и 1-м ехүулэу Адыгейим нэбгырэ
182132-мэ вакцинер ах-
льхагъ. Ар планым ипроцент
85,8-рэ ыкыдэм республикэм щып-
сэурэм ипроцент 40,1-рэ.
(Тикорр.).

УЗЩЫШЫМ ФЭДЭ ЩЫЛЭП

Зэзэрхъэ Галинэ еджаплэр къизеухым нэмьцыбзэр
дэгъоу зэригъашилэ шиогъоу институтым чиэхъэ-
гъагъ. Европэм щыпсэухэрэр зэргүүшилэхэрэ бзэхэр
ышлээхъукилэ Икылб къэралыгъохэм закъыци-
плыхъанэу клон зэрильгэхъицтыр шиэхэу къыгу-
рылогохъагъ.

Джыракье еджаплэм Ioфшэнэрэ зыщыригъэжъагъэм къы-
шыублагъэу адмышхъахэу къэлэеджаклохэм нэмьцыбзэр
аригъэшлагъ, Ioфшаклэхэм къахэшыгъ, ежь ишлэнгъэхэм
зэрахигъэхъоштим пылтыгъ.

Галинэ бзэр дэгъоу зэришлэрэм ишшуагъэ къэккагъ, игухэльи
къыдэхъуль. Я 80-рэ ильэсхэм къащэгъэжъагъэу ар апэ Гер-
манием, аш пэлтээ гъэнэфагъэ къыщигъэккагъ, Тыркуем,
Францием, Италием, Швейцарием, Польшэм, Чехием, Тайланд,
Камбодже ашылагъ.

Бэмьшлэу Галинэ Полярнэ кругми клогъагъэ. Нэмьцыбзэм
изэгъэшлэн фэгъэхыгъэу аш щыккогъе семинарим хэлэжъагъ.
Аш даклоу къалэу Салихард къызэригъэлэгъуагъ, тундрэм
щылагъ, нэнцхэм, хантхэм адэгүүшлагъ, ялъепк щыгъинэу
малицэр зышилъагъ.

Зэрэднунаеу щызэлэшлагъэрэ ашшьэрэ еджаплэу Гете инсти-
туткэ заджэхэрэм ар иметодист. Институтыр Германием
ипосольствэу Москва щылэ нэмьц культурэмкэ и Гупчэу
альтэ. Гурьт ыкыд эшьэрэ еджаплэхэм якэлэгъаджэхэм
семинархэр, яшлэнгъэхэм зыщахагъэхъошт курсхэр зэхечэх,
нэмьцыбзэр зэрябгэшштим иамалхэр къафулатэх ыкыд
аалэгъяхъэх.

Цыфым пае «Бэ зыгъэшлагъэ нахьи бэ зылэгъуагъ» alo.
Ахэм Галинэ ашыщ. Эйфелевэ башнер Париж щигъэшлэгъуагъ,
хыкъумэу Байкал ипс хэхъагъ, пылышхэм атесэу Камбодже
къышиккагъ.

Галинэ ылтэгъуагъэри зыукаагъэри бэми, къызщыхъугъэ чылэу
Джыракье зыпшын щылэп. Янэ-ятэхэм яунэу къызэры-
хъухъагъэр, чыгхэтешхуя ялагъэр, пхъэшхъэ-мыхъхъ къабзэхэм
къаугоиштыгъэхэр зэккэми анах шлагъох, анах лашуух.

(Тикорр.).

ХЭБЗЭУХҮУМАКЛОХЭМ КЬАТЫ

ЦЫФХЭР АГЬАПЦЛЭХ

Шэкюгъур къызихъагъэм къыщегъэ-
жъагъэу мобильнэ зэпхынгъэм ыкыд-
и интернетым иамалхэр къызфагъэ-
федээз гъэпцлагъэ зыхэль бзэджэшилэ-
гъи 8 Адыгейим щызэрахъагъэу хэбзэ-
ухъумаклохэм агъунэфагъ. Нахы-
бэрэмкэ агъапцлэхэрэр зыныбжь
хэклотагъэхэр ары.

Финанс учреждениехэм яофишлэхэу зыкъа-
гъэльгъаозэ амьгээунэфагъэ бзэджашлэхэр
цыфхэм къафитех, яхьшэ зэрьль карточкам
ыльэнхъюокэ гумэкыгъохэр щылэхэу агурагъао.
Ар дэгээзыжыгъээним пае мобильнэ телефоным
къэлэгъ СМС-м икодрэ карточкам тэххээрэ
къараонхэу закъыфагъаэз. Бзэджашлэхэм мыш
фэдэ шыккэри къызфагъэфедээ мы мазэм
Мыекъуапэ щыпсэурэ нэбгыри 4 агъепцлагъ.

ахэм чиэнагъэу ашыгъэр сомэ мини 130-м ехъу.
Мыекъопэ районым щыпсэурэ пенсионерым
сомэ мин 42-рэ чинаагъ. Ыкъю ўцлэхэм аш зыгорэ
къыфитеуагъ, илахыл гузэжъогъу чыпэ ифа-
гъэу ыкыдэм псынкэлофэу ахьщэ ишыклагъэу
къыриуагъ.

Ильэс 64-рэ зыныбжь пенсионерым сайт
горэм ит мобильнэ телефон ыцэфынэу сомэ
мини 10 ыгъэхыгъ, нэужум аш къэмлан нэкл
къыфагъэхыгъ.

Мыш фэдэ гумэкыгъо чыпэ шуумыфэним,
шуумиацэхъээчээсэйнэм фэш сакъынгъэ
къызихъэгъэфэнэу, бзэджашлэхэм къаорэр
шумыгъэцэлэнэу хэбзэухъумаклохэр къышо-
дэх. Шукъяацэлэнэу гуцафэ шуушыгъэмэ,
полицием шууфитеу.

ГЬОГОГЬУ 45-РЭ ЯТЫГЬУАГЪЭХ

Мазэу тывхээтыр къызихъагъэм къы-
щуулагъэу тывхон бзэджэшилэгъэ
45-рэ республикэм щызэрахъагъ.

Ахэм янахыбэр зыщагъэунэфагъэр Тэхьутэ-
мыйкье районымрэ Мыекъуапэрэ. Емыгъэтигъэу
щыт пэсөлээ зэфэшхъафхэм ачлэл пкыгъохэр
ары бзэджашлэхэм нахыбэрэмкэ атыгъуэрэр.
Джаш фэдэу автотранспортим уас зиэу ильхэр,
кушхъафчахъэр, мобильнэ телефонхэр бэрэ
атыгъуух. Мы бзэджашлэгъэхэм ашыщхэр поли-
цием икъулыкъуашлэхэм псынкэлуу зэхажынхэ
алъекъигъ, ашуатыгъуагъэр зыхэм аратыжы-
гъэх.

**Адыгейим хэгъэгъу клоц Ioфхэмкэ
и Министерствэ
ипресс-къулыкъу.**

Дунэе научнэ-практическэ конференциер

Лъэпкъ литературэхэм ыкIи литературоведением яIофыгъо шъхьаIэхэр: **язытет, яхэгъэхъон амалхэр**

Гуманитар ушэтынхэмкээ Адыгэ республикэ институтэу Т. М. Клэращэм ыцээ зыхырэм шэклогъум и 15-м дунэе конференции щизэхажэгъагь. Ар шэнэгъэлэжь инэу, литературоведэу, тхаклоу, общественнэ тофышэшхуагъэу Шхъэлэхъо Абу кызыхъуагъэр ильэс 90-рэ зэрэхъуагъэм фэгъэхыгь.

Іофтхъабзэр къыззэуихыгъыкыл зэрищағ философие шэныгъэхэмкэ докторэу, гуманитар уштэйнхэмкэ Адыгэ Республике институтын идиректорэу Лытужку Адам. Ащ Шхъэлэхъо Абу ухижъэлтийхъухрануу интеллигент шылыкъеу зэрэштыгъяар, ильзэпкъкэ къогъанэ горэ зэримыгъаар, адыгабзэр куоу ышшэу, иklasэу зэргибэзэрбазыщтыгъяар, ащ фэдэ цыф шырыт зафэхэр джы зэрэштоигъуахэр, шэныгъэшко зэрэкъольтигъяар, имонографие шъэ пчыагъэхэмкэ литературоведением льапсэ зэрэфишигъяар, адыгэ литературам итариихъ зэритхыгъяар, игупшикс-кэ литературам зынэмисыгъэ лъэныкъо гори зэрэхэмтыр, творческэ лъэуж нэф къыззэригъэнагъяар kIekкэу къылотагь. Ащ цылэ къош Республикахэм ашашшэу, зэрэшагъэльтапIэрэр клигъэтхыгъ. Ицыфыгъэ шэпхъэ къо гори наукам зэрэхэмтыр, ллэужхэм апае гъэпсэф имыIеу учебникхэр зэригъэхъазырыштыгъэхэр, джащ фэдэу лъэпкъ шэныгъэхэмкэ гъэзагъеу йофтшышт ныйжыкIехэр бэу зэрээзыльтищағъэхэр, джы ахэм научнэ йофт хэвхъяльгэр зэрэльгъяэкълотэштыр кIигъэтхыгъ. ИгущыIэ къыхигъэштигъ АР-м и Правительствэ адыгабзэм, лъэпкъ литературам, литературоведением яофигъохэр зэшшохигъэнхэм мэхъанэ зэрэфишигъяар. «Фонд сохранения родных языков» зыфиорэ унашьор ащ шыхъат зэрэфхъуэр, Адыгейм и Лышшхъэ пшъэрлыгинэу мыхэмкэ къеуцугъэм зэрэльтильэр, Проектнэ описыр адыгабзэм ыкыл ащ къешшэкыгъэ яофигъохэмкэ зэхэшагъэ зэрэхъуяар, мыльку IепыIэгъу зэрэргагъэгъотыгъэр А. КIеращэм кIигъэтхыгъ.

дахэкіе, зиакъыл-шІенныгъекіе лъйтэныгъашхо къэзыләжыгъе Абу инаучнэ гъэхъагъеу кынцинағъэм зэрэтегущылІештхэр къылугъ.

Дунээ конференцием хэла- жьэхэрэм апашихъэ псэльэ фабэ кыышшигъ Адыгейм, Къэбэртэе-Бэлкъарым, Къэрэшце-Шэрджэсым ятхэкіо гъешүагъеу,

гъэпсэу» ятэло. Шхъэлэхьо Абу лъэныкъуабэкэ гъэзагъэу бэ ышлагъэр. Илорэ ишлэрэ зэтехъэу, лъэпкъыми ар ыгу ыштагъэу щытыгъ, ежыри зышхъасыжыгъэп. Абу бэ фэукчыгъэр — литературэр, критикэр кээзыгъэнчэу ылэжыгъ.

Ежь фэдэ цыфылм фэгумэкын ыльэкытыгъ, хъалэлэу, зафэу щылагъ. Аштыгъупшэжыным нэсигъэу, дэдзых аштыгъэгъ тхаклоу Цэй Ибрахымэ ыцэ Шъхъелхъо Абу къылэтыжы, литературам къыхигъэуцожыгъ. Ар бэмэ пфашиштэг ыки афызэшлокырэп. Игупшицы зынэмэсигъэ адигэ щылакэм хэтэп. Ежь псаузэ зыфигъэуцужыгъэ «саугъэтым» тызыдэплъыек!, тэ типало къытщэзы, — къылиагъ И. Мэшбашэм. — Абу щэлэфэ ылэжыгъэу, ышыагъэр тьшгъупшэ хъуштеп, ифешьюшэ уасе фэшыгъеу, ар ыпэкэ лын-
гэжэгээтийнчири иншикэл.

ШІЕНЫГЪЭ ЗЭХАХЬЭМ ХЭЛАЖЬЭХЭРЭМ ҮГУ КЫДЕЛУ КЫАФЭГУШУАГЬ АР-М И АДЫГЭ ХАСЭИТХЬАМАТЕУ ЛЫМЫЩЭКЬ РЭМЭЗАН. КҮЭРАЛЫГЬОМ ИЗЭТЕЗЫГЬОУАХҮТЭЛ ПЬЭПК ГУМЭКЫГЬО КЫНИБЭР АБУ ЗЭШУИХЫН ФАЕУЗЭРЭХҮГҮАГЬЭР, ЗЭХҮОКЫНЫГЬАБЭМ ЯЛЬЭХЬАН ХЫЛЬЭЕР ХАСЭМЗЭРИТХЬАМАТАГЬЭР, АБХАЗЫМЗАОР КЫЗЕТАДЖЭМ, ДУНЭЕ АДЫГЭХАСЭМКІЭ КЫКІКҮЭ, ЛЬЭПК ХЫЕРМАШЛОМ, ХАЗАБЫМ КЫХЭЦҮЖЫГЬЭН ЗЭРЭФАЕМ АПЭУ КЫЗЭРЭФЭДЖАГЬЭР, ТИАДЫГЭ КЛАЛЭХЭРИ ЗЭРЭЗЭМЫБЛЭЖКЫГЬЭХЭР КЫЛУАГЬ. УЗДЕДЭНҮМ, УЗЭФЭГУМЭКЫНЫМ ИМЭХЬАНЭ АБУ ҮПК КЫКІЛУХЭТИ ЗЭРЭЗЭХИШАГЬЭР КЫХИГЬЭШЫГЬ. АКЬЫЛ ІУШЫГЬЭШЬЭБАГЬЭРКҮБЭКІЫЩТЫГЬЭМИ, ОПСАУФЭЛЫГЬЭ ПЫТАГЬЭР ЗЭРЭЗЗЕРИХАГЬЭР, ИЛЬЭПК ГҮНЭНЧЬЭУ ЗЭРЭФЭШЫҮПКЬАГЬЭР, НЕПЭ КҮЭНАЛЬЭ

хэм тыкырыптын, тырыгушхон
ыкты тълэктырэр тишэн зэрэфаар
Рэмэзанэ кыбыага. Лъэпкъым
пае щылэгэ Абу ыцэ Мыекъуа-
пэ изы еджапэ ыкты изы урам
афэусыгтъяныр игъю ыльытагь.

Конференцием къыщызэхэхъягъэхэр аш пыдзагъэу видеофильмэу Шхъэлэхьо Абу ехынлагъэу институтым илофышэхэу, социология шлэнгъэхэмкэекандидатэу Гъукэл Зухарэитхыльеджаплэ ипащэу Бэгүштээ Нэфсэтрэ къагъэхъязырыгъэмрагъэплыгъэх.

лэхъо Абу, Щэшэ Казбек лъэпкъ шлэнгъэм имызакъоу, хэгъэгу шлэнгъэр литературамкіэ, фольклорымкіэ, литературоведениемкіэ зэрагъебаигъэр къылуагъ, яшүшлагъэ зэрэиниyr күигъэтхыгъ

Дундээ шлэнгийгээ конференцием хэлажьхээрэм аш үүжүүм загоши, секции зэфэшьхаафи-плымэ яловшын ашылтагжэктогтаг: аперэр — академикеү Шхьэлэхъю Абу иклэн гуманитар шлэнгийгээ системэм зэрхэуцорэр. Мыш нэбгыри 9 кынчыгүүштэй: филология шлэнгийгэхэмкээ докторэр, институтын инаучнэ яофышэ шхьяалэу Гыыш Нухъэ гүшүйэ шхьяалэу «Шхьэлэхъю Абу — адигэ литературоведением ильэпсэггээуц» зыфиорэр кышылыг. Тарихъ шлэнгийгэлэжьеү Наталья Денисовар, Урысые Федерации инароднэ сурэтышэу Къят Тейцожь, филология шлэнгийгэхэмкээ докторэр Мамый Рустъян, нэмыкхэри чанэу секцием яофышэн хэлажьхэгээ.

Ятлонэрэ секциер литературам ыкы Урысыем щыпсэурэ лъягкъэм яфольклор иасспектхэм язэгъашлэн фэгъэхынъаг.

Ящнэрэ секцием бзэм ило-
фыгъохэр ыккы художественэ
произведенехэм лъэпкь шьошэ
теплъэр къызерахбъэнэштыр,
зэрэуухуумэштыр къыщыраполты-
кыгъ.

ЯплIэнэрэ секциер лъэпкъ литератуэрэхэр еджэпIэ зэфэшхъяфхэм зэрэ়ящбъашIэштыйм фэгъээзгъагь.

Дунэе научнэ-практическэ конференциер шуаьгъэ къытэу къуаьгъэ, Ioфу аашIагъэмкэ зэфэхъысыжь кIэуххэри аашыгъэх, шIэгъэн фаеу алъытэхэрэри агъэнэфагъяех.

Адыгэ тхаклоу Гъуклэл Нурбый къызыхъугъэр ильэс 80 хъугъэ

ТХЭМ КЪЫХИЛХАГЪЭР ЕГЪЭЛЪАПІ

Исэнэхъаткэ псеольэшіеу, юфшіекло чанеу, пшъэрлыр зэшіохыгъэним сидигъуи емыбгъуагъэу, щитхур цыфхэми ышхьи афэзэлжыгъэу, ау ыгуклэ мы дунэешхом хэль шъэфыбэм зэльяыгъыгъэу, адигабзэр дахеу зыфэорышіеу, гупшицэр зикютэгъу цыиф зигугуу къесшыщтыр.

Ар Адыгэ шьолтырым ичылэшхоу, лоротэкло-усэкошхоу Туцожь Цыгъо икуаджэу Гъобэкъуае щыщ. Цыгъо къызыхъугъэм ильэс 84-рэ тештэгъагъэми, джыри акъыл-губзыгъагъэр, лъэпкэ гуклэгъу-шульэгъур зыхъэлькэ Тхээр къягъагъ. Зыфас-лорэр Гъуклэл Нурбый. Шэкло-гъум и 17-м, 1939-рэ ильэсийм Туцожь районым къызыхъугъ. Къоджэ гурты еджаплэр къызуухым, Краснодар монтажнэ техникумым щеджагъ ыкыи псеольэшынымкэ икуутамэ 1963-рэ ильэсийм къызыхъугъ. Аппшэрэ гъесенгъээр Къэбертэ-Бэлькъар университетым псеольэш-инженерэу щызэргъегъотыгъ, псеуплэ ыкыи промышленнэ унэшхохэр шыгъэнхэм афэгъээгъагъ. Адыгэ хэкум, нэужым республикан илофшіеплэ чыпэ зэфэшхъафхэм — трестэу «Адыгпромстроим» — рабочеу, мастерэу, прорабеу, участкэм илашчэу, инженер шъяваеу, псеольэш-монтаж гъэлорышланлэм илашчэу иоф ышлагъ. Мыекъуапэ псеуплэ унэшхо зэтетхэр, административнэ унэхэр щыгъэуучгъэнхэм, троллейбус линиер пхырышыгъэним, къэлэ псырыкъуаплэм ильэпсын илах ахишыхъагъ. 1977-рэ ильэсийм къыштэгъэхъагъ 2000-м нэс Адыгэ хэку исполкомым псеуплэ-коммунальнэ хызмэтимкэ и Гъэлорышланлэм илашчагъ. Иофшіетэгъэхъагъэу илэхэм орденэу «Щытхъум и Тамыгъ», щытхъуцэу «Урысые Федерацием псеуплэ-коммунальнэ хызмэтимкэ изаслучженнэ иофши» зыфилхъэрэр къаклекъуагъэх.

Н. Гъуклэлым общественнэ иофшіеклошоу зыкъигъээгъуагъ: Мыекъопэ къэлэ ыкыи Адыгэ хэкум инароднэ депутатхэм ясовтхэм мыйзэу, мыйтоу ахайхъагъ, АР-м и Къэралыгъ Совет — Хасэм илэрэ зэүүгээгъэтуу идепутатыгъ. Гъуклэл Нурбый АР-м и Лышхъэ дэжэх щызэхэгъэ нахыжхъем я Совет итхъамат, ишүшлагын кла-гъэтхъэу АР-м и Къэралыгъ Совет — Хасэм итамыгъэ шъяваеу «Закон. Пшъэрыль. Цыфыгъ» зыфилорэр, Адыгэ автоном хэкур зызэхашагъэр ильэс 60 зэрхэгъур хэлэхэгъэ медалыр къыфагъешшэшагъэх, Нурбый икуаджэу Гъобэкъуае ицыиф гъэшүагъ.

Сэ анахъэу къыхэзгъэшымэ сшоигъор Гъуклэл Нурбый зэрээдэгэг тхакло, ильэс 20 фэдиз хуулийн творчествэмкэ гъэзагъэу ишынкъэу иоф зэришлэрэр «Адыгэ мацъэм» къызыхъэтигъэх «Сянэ икуумбыл чыгъ», «Ным иосытхэр», «Кіэлэ-

егъадж», «Утхэммыкыж, тят», нэмийкхэмкэ къызэриушхъатыгъэр ары. 2004-рэ ильэсийм аперэу Гъуклэлым ипрозэ тхильэу «Гъашэм игумэклэр» зыфилорэр къыдэгъыгъ. Ау прозэм имызакъо, усэнэм зэрэфэлэпэлэсэри къэнэфагъ. Ны-тыхъэу зыпгүхэхэр, къешэклыгъэ цыфхэр, дунэе дэхэ ялыер, Хэгъэгур, адигэ шэн-хабзэхэр лъэнхүүбээ къызэлтиуубытуу мэусэ, мэгупшиисэ, матхэ, шэнэ зэрэфхэхъуагъ, ёшлэрэг гүнэм негъэсэ. Джары Гъуклэлым ипрози, ипоэзии, ипъесэхэри гумзыкынэсихэрэр. Тхакло пшырэп, шхъахырэп, гупшисэнир илак, игупшиисэ цыпэ къызэтиригъэшкызэ, шыпкъэм зэрэлтихъэрэм ышхъэкэ егъэрэзэ, тхыльеджэхэрэри фэрэзэх. Нурбый игупшиисэ тыгызбыйгэп, иадыгабзэ «Лъэпаорэп», зэклэсээрэп, сыда Помэ ильэпкыбэзэ-нэдэлхүүбэзэ ылкынэ-лынхэм аххъагъ, игупшиисэ башлагъеу тырьгүхъагъ, арьш, итвorchествэ фабэ, кулкэл ушлагъ; нахыбэрэ тхэ къэс усаклом игупшиисэ псынкэлчэ къаргыу нахь къызэкблэ. Къэс хъазырэу тхэнхим зыритыгъэми, мы ильэс 15-м Нурбый творческэ-лофынхо ылжээгъ, ипрозэ тхыльхэр, шыонэн гъэпсыгъэхэу къызэклэлхүүкъуагъэх: «Жъогъо шүцлэхэр», «Жыгъбээм ыхырэ тхъялэхэр», «Джэнэт лъэгум икіэй», «Аужырэ оркь» ыкыи бэмшилүү «Гүгъэм исхэх» зыфилорэр тапашхъэ къыртхъагъэх.

Гъуклэлым литературэм ижан-ре пстэумкэ матхэ: усэхэр, поэмхэр, сонетхэр, рассказхэр, повестьхэр, пьесэр, романхэр ыткыгъэх.

Ахэр ильэплэ адигэ лъэпкыым ишылеклэ-псэуклэ, аш

ышхъэе къырыкъуагъэм, непэ зэрэшьлэм, цыфыр дунаим зы

фытетым ыкыи тетын амал-къя-

чэ къезитырэм, лъэпэогъу-къи-

нгъохэр къызэхкыхэрэм яхын-

лахъагъэх. Дунаим хэль дэхагъэм

ильэплэгъэ, ны-тыхъэр яльфыгъэхэмкэ зэрэостыгъэ папкэхэр, цыфыр цыккүзэ, шум, щынэгъэ шапхъэм афэпплун зэрэфагъ, лыгъэр, пытагъэр, ёшлагъэр, шыпкъагъэр — анах шэнышуухэу къызэрэнхжэхэрэри итвorchествэ щыпхырышыгъ. Гъуклэл Нурбый итхыгъэхэм уджэ зыхъуке, ежэ тхаклом шэнэгъэу, къулаеу, гульйтэшхоу, цыфыгъэхүүкъэу илэр зэрээлгүхээкотыгъэм, зэрэбами гу льютэ. Иусэ закуу «уегэшхэкли», усэ сатыр 20-м е тэлкэ аш шхъадэхээрэм сюжет къудыгъэу гупшисэр зэрэшгээпсээрэм тхаклом итвorchествэ къеэты, тхыльеджэрэп, псынкэлчэ зыльещэ. Гүшүэл пае, «Сянэж» зыфилорэ усэм түкэдэлкын.

Сянэж

Мафэр клюсэжки
чэцчим нэсыгъ,
Пшигэжъ ютэгъум
игъо къэсигъ.
Ылэпэ псыгъохэр

Жъуагъохэр щыгъэу аш щырдэжкы.
Нэфылтыр къэсэ,
осэлсыр къепсы,
Хыирмэстэ цылэхэр огум къихэлсы.

Усэ сатыр пэпчэ зы щынэгъэ сурэт гъечьыгъ. Пасэм адигэхэм яшылеклэгъэр зымышэрэмкэ мы сурэтэр усэклэ къэлгэ къэбар шлагъу; адигабзэр аримэ, башлагъеу ашыгъупшэжигъэ гүшүэ шлагъуабэ щыгъэфедагъ, лъэпкэ юшлагъэр — цыр зэрэдхыщтыгъэри нэм къыкелгэуцжы. «Жыы умынэу кэ уилэштэп» зыфилорэ гүшүэлжъым имэхъанэ кийгээтхыизэ, тхаклом лъэпкэ пүнүгъэм осэшлоу илагъэм, непэ пүнүгъэгэсэнгъэм унагъор, нахыжь лушхэр нахыбэу хэгъэлэхъэзьнхэ зэрэфаем мы усэм урэгъупшиисэ, бэ нэм щызэпэ-кіэлжыгъэрэр. «Чыр цынээз къауфэ, клаэр цыккүзэ агъас» пкэнчэу зэрэмшагъэр джыри нахь пшошь мэхъу.

Джыс сигупшиисэ къыфэзгээзжын тхаклом. Псэольэш сэнэхъатыр аш аукьодыу къыхыгъагъэп, адигэ хуульфыгъэмкэ аперэр — унэ юшынэр, чыгыгъэтэсихъаныр, сабын ыпнуныр. Тхаклом мы лъэпкэ пшэрэлтийр дээту дэдэу ыгъэцэлгээ. А зэклэми юмыгъэшэнхжэхэу, күшэе орэдэр кийлгээ нэнэжъым цыр зэриджырэр, орэд мэкъе шъабэм ыгъэгүпсэфэу сабыир чыье юшум зэриштэрэр, ипкыхъапли зэрэгшүүгъор, зэрэдахэр усаклом къащиуагъ.

... Цыпхы орэдым сыкэдэлжукъиз

Чэцчир клютагъэу сихэчьехъ.

Пкъыхъаплэ куум сихилэсагъэу

Сэлэгъу огур сянэж ыхыгъэу.

Ошъогу нэклэу цыдкыгъэ шүнкыл

Мурбый зэрэцыф гъэлкагъэм фэдэу литературэм фэсакъэу, ешүүшэу зынэмсигъэ къыхынагъэп. Зэдээкын иофынкэ бэ юшлагъэр. М. Горькэм итхыгъэ күп щыщэу «Сказки об Италии», Проспер Мериме иехэу «Кармен», «Коломбо», Дж. Лондон ипроизведения «Мексиканец» адигабзээлээ зэридээгъынхэй.

Гъуклэл Нурбый матхэ, мэусэ; щынэгъээр илак, фэлэхкырээр республике гъэзэтхэу «Адыгэ мацъэм», «Советскэ Адыгейим», журналэу «Зэкъюнгъэйм» реёнэ артих, итхыльхэр къыдээхэй. 2005-рэ ильэсийм къыщыгъублагъэу Урысийн итхаклохэм я Союз хэт, узыгъэгүшхорэ ыкыи укъээмыгъэу къытэжжыт тхаклоу, усаклоу, акылышлоу зыкынгээгъуагъ. Бэрэ джыри игупшиисэ дахэлкэ ильэпкэ, хэгъэгум афэлжээнэу, псаунгъээ пытэ илэнэу, ишү фэбэгъонэу фэсэло.

МАМЫРЫКЬО Нуриет.

АДЫГЭ КЪЭРАЛЫГЬУАБЗЭМ ТЫДЭЖЬУГЬЭЛАЖЬ

Адыгабзэм, адыгэ тхэн-еджэным афэгъэхыгъэу Адыгэ Республикаем Ӏофтхьабзэу щырекӀокырэр бэ. Ахэм ахэлажьэхэрэм адыгабзэм изэгьашӀэн фэгъэхыгъэу Ӏофыгъуабэ кыхагьэшы.

Ахэм аңызғыл амалеу щыл-
хэр икъю зәрамыгъэфедәхәрәр,
адыгә унағъохәм, адыгабзәкіл
зәраштымыгушыләхәрәр, сыхъат
пчъагъеу адыгабзәм изегъешлән
тырагъэкүадәрәм ильес къес
къызәрәрәщәкакіләрәр, общест-
веннэ-политическая пшъерлытәу
адыгабзәм ратырәм хахъо зә-
римышырәр, адыгә литерату-
рәр адыгабзәкіл зәрамыгъашләү
урсыбызәкіл зәрәззеблахъүтъер,
Адыгә Республикам и Консти-
туции адыгабзәм фэгъэхыгъеу
итхәгъе унашъохәр зәрамыгъе-
цакіләхәрәр, нәмыйкіләрі.

Мы зигугуъ къэтшыгъэхэм цыифхэр зыклагъэгумэкъхэрэр адыгабзэр мыкъодыжыным пай, бзэр къодымэ, лъэпкъыр зэрекъодырэр зэкъеми къагурышоным пай. Бзэр лъэпкъ пэпчъ Тхъэм къыхилъхъагъ. Тын лъапшоу тэ, адыгэхэм, къытхальхъэгъе бзэ дахэм зэкъеми тишыпкъеу тырыжкугъэлаж тильэпкъеу ильэшишъе пчъагъэхэм тятэжъхэм апсэ зыфагъэтылыгъеर тэшумыгъэгъекъодэу хахъо фэтэжкугъаш. Тэ шу тльэгүурэ адыгабзэм икъэгъэнэжынкъи ихэгъэхъонкъи къэралыгъори къыдгоуцощт. Къэралыгъо унашьокъе адыгабзэр урысыбзэм кыгъоу ти Адыгэ Республика къэралыгъуабзэу зышагъэуцу-гъекъе, а къэралыгъор ащ икъэгъэнэнкъи зышхъасын щылэп, ишуягъэ къызэригъекъоштым пылышт. Къэралыгъо юфышэхэми, шэнныгъэлжэхъэми, къэлзэгъаджэхъэми, цыф къызэры-клохэми тэ зэкъэдзагъеу тиадыгабзэ ихэхъоныгъе тишыпкъеу тыфэлажъэмэ, адыгабзэр къодыштэп.

Адыгабзэм изэгъашэнки, ар шу алъэгъунымки амалэу ѿылэр зэкэри гъэфедэгъэн фае. Адыгэ къералыгъубзэм имэхъянэ къэлэтыгъэним, аш ихэхъонигъэрэ ихэхъо-хэкынрэ альыплъэн къералыгъо орган (лофшаплэ) зэхэцгъэн фае, гъэсэнтигъэмрэ шлэнтигъэмрэкіе Министерствэм изакью а лофыр фэмыгъэзагъэу, еджаплэхэмрэ унааюхомрэ язэпхыныгъэ нахь гъэлъешыгъэн фае. Къалэмэ ашыг псэурэ адигэ еджаклохэм языгъэлсэфыгъо мазэхэр адигэ чылагъохэм ащаgакло гъэспыгъэмэ, адигабзэр ашлэнимкие ишлугъэ къэклошт.

Лъэпкъыбзэр къералыгъуа-
бзэ пшыным бэдэд ишыклагъэр:
литературабзэр гъэпсыгъэн,
псыхъэгъэн, къералыгъо терми-
ныбэ ащ хэгъэхъэгъэн, ахэр
тхылты шыгъэу къыдэгъэкы-
гъэнхэ, ащ пыльыщт шэнэгъэ-
лэжъхэр, къералыгъо юфышэ-
хэр къыхэхыгъэнхэ, а пстэумэ
апэлүхьашт ахьщэр бюджетым
излишилтийтэдээ фас

Адыгэбзэ урокхэр мэктэлдээ ашыгъэх Аш къегъэлья-

тъо адыгабзэр къералыгъуабзэ шыным мыльку зэрищыкъагъэр. Аужыпкъэм адыгэбзэ-къералыгъуабзэр ти Лышхъэ ымышләми хъунэу зылохэрэр къыхэкъых. Республике къехъутъакъэм іэпылэгъушо ищыклагъ. Щымыләм адыгабзэр дэкъацэм декъузэ. Ау адыгэ лъэпкъым ыбызи, ихабзэхэри, итарихъи, икультури ищыклагъэх, арышь, ахәм иғъекъотынэу тапылтынъир типшъэрить. Анахь гухэкъыр къералыгъуабзэкэ тызеджэрэ бзэм лъыплъэн орган зэрэшмыэр ары. Гээсэнгъэмкъэ Министерствэм изакьюо а Ioфыр фызашлокъиштэп. Инспекторэу предмет пэчч ылағъэхэр илэжъхэп. Адыгэ Парламентым — Хасэм икомитет а Ioфым үүж итын фае, ау зы нэбгыре-нэбгыритлукъэ, ахәми ясэнхэхаткъэ къемыкъухэу, сыйд ашлэн альэкъын. Республиком и Лышхъэ епхыгъяу адыгабзэмкъэ Совет зэхэшагъяу ти, ащ хэтхэм янахыыбэм адыгабзэм илофыгъохэр ашлэхэрэп, пшъэдэкъижь зыхыни, плонэн хъумэ, ахэтэп. Къералыгъуабзэм илофхэр бгъеццкъинхэм ахъщешхо ищыклагъ, ау тэ тызыфаер ахъщэхэтэшымыльхъеу тыйзэ къералыгъуабзэ тшыныр ары. Бзэм щыклагъяу илэхэр дэгээзыжыгъянхэм пае бюджетым статья шхъафэу ащ пэлухъашт ахъщэр хэгъеуцогъэн фае. Тэ непэ ащ фэдэ тиэп, ары ти-лофхери зыкылытъымыкъуатэхэрэ.

Лыгъуабзэ пшыныр. ыбгъукъэ уgot къодьеу укъеплтымэ, бзэрхъазырэу Ѣылэу, узыффе пшъэрыльхэр ежъ-ежъырэу ыгъэцэ-къэнхэу, узыфаем псынкъэу дэпонтлэхынэу къыпщихъущт, ау ащ тетэп. Къералыгъо документхэр адыгабзэкэ птхынхэу е къералыгъо Ioфхэм уакын-тегущылэнэу зебгъажъекъэ, ар псынкъэу къыбгурэло. Къералыгъуабзэри бгъэлсын — тхылъыбзэр зыпкъ иғъеуцогъэн, гущылэ зэгүусэ-зэхэльхэр еклоу къегъотыгъянхэ, цыфхэм ягъэштэгъянхэ фае, лъэпкъыбзэм хэмьт къералыгъо терминьбэ ащ хэгъехъэгъэн, терминхэр зидэт гущылальэ зэхэгъеуцогъэн, къыдэгъекъыгъян фае. Ахэм мылькоу апэлухъацтырхэбзэ Ioфкъэ штэгъэн фае.

Сыхьт зытлүүщэу тхъамэфэ псам адыгабзэм тырагъэцкъуадэрэм къыхэкъыкъэ адыгабзэр еджаплэхэм щамышлэжы хъулгъэ. Къелэцыкъумэ апае адыгабзэкэ «жъогъобынэр» къын-дагъэкъы, ар дэгъу, ау радиоми, телевидениеми адыгэ унагъохэм сабийхэр зэрялэр ащи-гүүппшэжыгъяа фэд. Къелэцыкъумэ апае къетынхэр мэ-къэ дэдэх, щылахэп пломи хъун.

Непэ къералыгъо Ioфхэр зэ-зыхъэхэрэр зыткъихъэкъэ, неущ а пшъэрыльхэр зыгъецкъицтхэр джа къиткъехъухъэрэ цыкъуххэр ары. Непэ умышхагъэм, неущ узышхэжыкъэ зынгъешхэкъижь, ау ащ фэдэп бзэм изэг-ашлан. Непэ блаб-

Сыд фэдэрэ бзи къэралыгъо пшъэрлыхэр зыфэпшыяхэкэ, аш ехъыллагъэу программэ псай зэхбэгъэуцон фае, щыэнгъэм ыбгуу пистеухэри кыдилтыгхээ. Сыд фэдэрэ тоф пштагъэми, къэралыгъо eklonlakэ щыэн фае нахь, «Кызыэрэхъу имэш» тоо упымыльмэ хъуштэл. Псын-класьол дъялкыбзэр къера- бзэм изэгъэшэн. Непэ блэгъекырэр зэгъэшлэжыгъуаэх хъушт. Адыгабзэр зэррагъэшлэн аломэ джы амалыбэхэр тиэхъугъэх: узэджэштыр бэдэдэу ти, адигабзэклэ узидегу- щылештыр, узыщыгүгъыштыр кытэгъэуцокыг, упчлэжэгъу пшишт цыф еджэгъэшхохэртиэх — а зэпстэумэ уасэафэпшын, уарыгушхон фае.

Ау адыгабзэ зышІэрэ пстэуми адыгабзэр, бзэ хабзэхэр ашІех піоныр къекурәп. Бэмэ къагурлыорәп дунаим цыфыр къызытехъом ныдэлъфыбзэу къыхильхъагъэм зэхъокыны-гъэхэр зэрэфхъунхэ ылъэкы-щыр, нэмүкц цыиф лъэпкъхэу зыхэтым абзэ къыхэкїу. Гущы-Іэм пае, Тыркуем щыпсэурэ адыгэхэм абзэ тырку гущыІехэр къыхеукох, Урысыем щыпсэурэ адыгэхэм яадыгабзэ урысыбзэм къыхэкїыгъе гущы-Іехэр щагъэфедэх. Аш къикырәп адыгабзэр кіодэу. Аш къыгъэльягъорэр адыгэхэм зыдэлэжьэрэ, зыдэпсэурэ лъэпкъхэм абзэ щыш гущыІехэр агъэфедхэу ары. Анах шъхьалер

Ахэхээх адыгэ лъэпкъхэм якъэ-
локіл зэфшъхъафхэм яхылтэ-
гъэ юфытъохэри. Мыхэр кызы-
къыхэзъяхъэхэрэр, ахэри тхы-
лъыбзэм, къэралыгъуабзэм
епхыгъэхэшь ары.

Зэкіеми зэрэтшіеу, абдзахи,
бжъэдыгъуи, бэсплынэйи, къэ-
бэртайи, кіэмгүйи, шапсыгъи —
адыгэх. Ар дэгъу. Ахэм
ащыщ горэм «сыадыг» ыломэ
зи мыхъун хэльэп, ау «сы-
адыгэп» ыломэ гукъао хъущт,
емыкъу ыкъи. Ау бэрэ зэхэтхэх:
«Сыд лъэпкъ зэхэдза ышырэр!
Щылэп абдзахи, бжъэдыгъуи,
бэсплынэйи, нэмькхэри. Зэкіеми —
тыадыг, адрэхэр щылэхэп»,
яугууи къэпшіеу адэрэп.
Аш фэдэу зылорэр аш фэнки
мэхъу шхъяаем, сидэу пшына,
а лъэпкъхэр (этносхэр) адыгэ-
мэ ялагъех, ялэх, джыри бэрэ
ялэштых — ар ауштэу дунаим
къылэлсныг.

кыбызсыгъ.

Зы цыф лъэпкъыр чыныл
лъэпкъ-лъэпкъэу зэтетыгъенм
фэмьеҳем къагурымылкэ енэ-
гүягъ а чыңда лъэпкъ зэтет-

Гъыш Нуҳъ.
Филология шәнзыгъэхэмкіә
доктор.

Шэкюгъум и 20-р — сабыим ифитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэм и Дунэе маф

Мэфэкъым итарихъ

ООН-м и Генеральнэ Ассамблее 1954-рэ ильэсүм аш фэгъэхъыгъэ унашьо ыштагъ.

Цыфым ифитыныгъэ къэухъумэгъэнхэм къэралыгъом ишшэрыль. Сабыим нахьы шум ылъяныкъокэ хэхъоныгъэ ышыным ыкки ар цыфхъуным апае хэбзэгъяуцугъэ шапхъэхэр щылэх. Аш гэсэнхэгъэу ыгъотырэм ыкки гушхъэлэжъигъэу илээм ялъытыгъэу обществэм хэхъоныгъэ ышыщт.

Статистикэм кызызэригъэлья- тьорэмкэ, ильэс 14 мыхъугъэ къэлэцыкыу миллиониту фэдизым щылэкэ кын щыряй. Ильэс къэлэцыкыу мин 50-р яунхэм къарэкъыхэшт, урамым тэхъажых. Зяна-зята зимишэхэм яроцент 60-р (ильэс 3 мыхъугъэхэр) хэушъяфауки- гъэ интернатхэм ачэфэх. Ахэм

Зыныбжь имыкъугъэхэм яфи-

афэдэу къэнэгъэ зыныбжь имыкъугъэхэм анаэ атырадзэнхэм мы дунэе мэфэкъы фэорышт. Зыгъэпсэфыгъо мафэу ар хагъяунэфыкырэп, ау аш кыдыхъэлтигъэ юфтихъабзэу пхырашыгъэрэм хабзэм адьре- гъаштэ.

Сабыим ифитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэм и Дунэе мафэ ихээзүнэфыкын къэлэцыкыу пстэуми афэгъэхъыгъ. Ахэм янэ-ятэхэр, ялахъилхэр, къараплагъэхэр юфтихъабзэхэм ахэлажъэх. Мэфэкъы анахъэу зиену зылытэхъэрэм ашыщых къэлэ- плухэр, къэлэгъаджэхэр, фитынгъэхэр къэзыухъумэрэ ыкки шүшшэ организациехэр.

Зыныбжь имыкъугъэхэм яфи-

тыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэм фэгъэхъыгъэ юфтихъабзэхэр мы мафэм рагъэкъокых. Къохъялпэм куп зэхэтхэм флэшмобхэр зэхашэх. Сабий гъэкодыжъынх илофыгъо ахэм къашаалты. Ар зэрамыдэрэх къизылтыкырэ плакатхэр айгъхэу хабзэм зыфагъазэ ар медицинэм щы- щагъэзыенэу.

Зигъот мэкэ унагъохэм, къэлэцыкыу унхэм ачэс сабийхэм апае ахьшэ, щыгынхэр, тхыльхэр шүшшэ фондхэм аугъоих. Зыныбжь имыкъугъэхэм яфитыныгъэхэр къызышы- раотыкырэ егъэджэн сихъат- хэр гъэсэнхэм иучрежде- ниехэм общественнэ организа- циихэм ашызэхашэх.

Шэкюгъум и 20-м къэлэшхочэм гъэхъягъэ зиэ хэбзэхъумакхэм, общественнэ юфышэхэм ыкки къэлэгъаджэхэм щытхуу тхыльхэр аратых. Плу- ныгъэм, къэлэцыкыуухэр зыпун- хуу къайызыхъигъэ унагъохэм афэгъэхъыгъэ программэхэр къэбар жыгъем иамалхэм къа- гъэльягъох.

Мы мафэм ипэгъокиу семи-

Яшгэнэгъэхэм ахагъэхъуагъ

Юфтихъабзэм ипэублэ мэфэкъым итарихъ тхыльеджаплэм илофышэхэм къэзэрэугоигъэхэм къафалотагъ. Сабыим ифитыныгъэхэм афэгъэхъыгъэу апэрэ хэбзэ документы ООН-м и Конвенции ыштагъэхэм мыр зэрашыцыр къыхагъэшгъ. Джаш фэдэу «Конвенция» ыкки «Декларация прав ребенка» зыфалохэрэм ямхъанэ ныбжыкъихэр нэуласэ фашыгъэх.

Тхыльеджаплэм илофышэхэм къафалотагъэм ишүягъэкэ яфитынгъэхэр къэзыухъумэхэрэ ыкки явшшэрилхэр къэзыгъэнэфэрэ законхэр зэрэшьиэхэр къэлэцы-

хэм ашлагъ. Сабыим ифитыныгъэхэмкэ анахъ документ шхъяаэу щыт Конвенцием итэстэхэм нэуласэ афашыгъэх. Чыпэу зэрыфэхэрэм яльтигъэу зекъяакиу къахэфэн, шоокли имыиэу ашлэн фаехэр къафалотагъэх.

Юфтихъабзэр оклофе мэфэкъым фэгъэхъыгъэ хырыхъхэхэр, гүшүүжэхэр, орэдхэр къауягъэх. Зытегүшьиагъэхэр къызэррагурыягъэ агъэптынэм фэш чыпэу зэрыфэхэрэм ельтигъэу зэрэзекъоцхэр къарагъэлтагъ.

Литературнэ произведение-

хэм цыфым ифитыныгъэхэм афэгъэхъыгъэу бэ къахафэрээр. Джащ пае литературнэхбзэхъумэн викторинэу «Твои права и сказочная страна» зыфилорэр афызэхашагъ. Къэлэдэжакхэр юрист ролым итхэу, сабыим ифитыныгъэхэмкэ Декларациер іэубытыпэ ашызэ, литературнэ лыхъужхэр зэрэзеклон фаехэмкэ іэ- пыгэгъу аратын фэягъ.

Тхыль къэгъэльяэнонэу «Я имею право» зыфилорэм къэзэрэугоигъэхэр еплынхэ амал ялагъ.

ІЭШЫНЭ Сусан.

Зичэзыу къэтхыкыжыныр

Урысыем щыпсэухэрэм язичэзыу къэтхыкыжын къэблагъэ. Ар къихъашт ильэсүм ичъэпьюогуу мазэ иапэрэ мафэ кыщегъэжьагъэу и 31-м нэс клошт.

Правительствэм цыфхэм агъэфедэцт бланххэр зыфэдэштхэр къыщыхахыгъах. Хэгъэгум щыпсэухэрэм зэкэм къаратыщт бланххэм улчээ 30-у артыштхэм джэуапхэр аратыжыщтых. Къэтхыкыжын ухьтэм төфөу іэкыг бъяра- лыгъохм къарыкыгъэ цыфхэу пэлээ гъэнэфагъэ Урысыем щизыххэрэм ябланххэм улчээ 7 артыштых.

Тапэрэ къэтхыкыжын эльтигъээмэ, улчэхэм хэхъоныгъэ зыфашыгъэхэри ямэхъянэкэ зэхъокыгъэхэри ахэ-

тих. Ахэр цыфхэр къызщыхъугъэ чыпэем, зыныбжь, юфтихъялпэм, зэрыпсэурэ мылькур къыздыкырэм, нэмых къэхъони- къохэм афэгъэхъыгъэх. Упчак- къэлэцыкыу бланххэм итэштхэм ашыщ урысыбзэр ыкки нэмых къэралыгъуабзэхэр цыфхэм ёшэхэмэ. Яльэпкыбзэ ашэм ыкки агъэфедэмэ хабзэм зэригъашэ шоигыу. Джэуапхэм яльтигъэу льэпкь еджаклэхэм гъэсэнхъэм чыпэу щаубытырэр агъэунэфын ямурад, аш къыпкырыкыхээзэ іэпилэгъуо къафат- тупшыщтыр тапэкэ агъэнэфшт. Аш изакъоп, гъэсэнхъэм фэгъэзэгъэ улчэхэр нахь зетыраутыгъэ.

Упчаклэхэм ахэт цыфхэм

лэжьапкэу къыратырэр зыфэдэштэ, юфтихъялпэм ашлагъ. Къэлэцыкыу юфтихъялпэм итэштэхэм къызщыхъугъэ чыпээр, унагъо, сабийхэр илэхэм къышигъэльгъоцт. Хъа- къэхэм ацэхэм афэшхъафуу Урысыем къызкілэгъуагъэхэр, уахтэу зэриштхэ пчагъээр бланххэм «В-м» ратхэшт.

Къэтхыкыжын фашышт къэхъони- къохэм нэбгырэ пчагъээр тын- зэрэхъурэр, нахь цыфхэм зыфилорэр шольтирихэр, ахэм япсэукэ зыфэдэр, ахэм агъэфедэмэ, гъэсэнхъэм ялэр къа- гъэльгъоцтых.

(Тикорр.).

Тарихъымрэ цыфымрэ

ЕгъашІэм къытхэтышт

ЗэльашІэрэ шіэнныгъэлэжъяу, тхаклоу, общественнэ ыкИ политическэ ІофишІешхоу Шъхъэлэхъо Абубэчыр 1929-рэ ильэсүм мэлыльфэгъум и 19-м Очэпщие къышыхъугь.

Цыф цэрылом ыгу къытемы-ожырыми, непи къытхэтэу тэлъйтэ. Аш иофшагъэхэм дунэе мэхъянэ ятэти.

Очэпщие гурит еджапІэм щы-когъэ зэхахъэм къышыгушыгъягъэх

и Лъэпкъ музей иофишІеу Мэ-фэшІукъо Щангул, Очэпщие иветеранхэм я Совет итхаматэу Делэкъо Рэцьид, Очэпщие ицыф гъэшуагъяу Мамыекъо Ким, нэ-мыкІхэри.

Теуцожь районным иадминистра-цие иофишІеу Хъэдэгъэлэ Марыет, йофтхъабзэр зезыштэгъэ лэпээзо Нурыет, Очэпщие къоджэ псуэпІэм ипащэу Пшыдатэкъо Асплан, къоджэ ефэндэу Пшыдатэкъо Хъазэрэт, республике общественнэ движениу «Адыгэ Хасэм» итхаматэу Лыымыщкъо Рэмзэн, шіэнныгъэлэжъяу, иль-сыбэрэ А. Шъхъэлахъом йо-дэзышыгъяху Мамый Русльян, Шеуджэн Тэмэр, Къуекъо Асфар, Мэшфешу Нэдждэт, Шъхъэлэхъо Дарико, Агырджеңкъо Симхъан, Урысюем инароднэ сурэтышъяу, тхаклоу Къат Теуцожь, Адыгэ Республикэм изаслуженнэ журналистэу Къэзэн Юсыф, Тырку-ем апэу къыкъиржыгъяа бзыль-фыгъэхэм ашыщэу, республикэм

Бокс. Дунэе зэйукІэгъу

Апэрэу Мыекъуапэ щызэхаш

Шэккогъум и 30-м боксымкІэ Дунэе зэйукІэгъур апэрэу Адыгэ Республикэм щыклощт.

Спорт Унэшхоу Кобл Якъубэ ыцэ зыхырэм Урысюем, лэкъыб хэгъэгүхэм яспортсменхэр про-фессиональнэ боксымкІэ щы-зэнэкъоуущтых.

Адыгэ Республикэм физкультурэмкІэ ыкИ спортымкІэ и Комитет щыклогъэ пресс-зэйукІэм хэлэжъягъэх зэнэкъоуум изэхэ-щаклохэр, спортсменхэр, журналистхэр. ЗэйукІэгъур зезыштэгъя Алексей Васильевын ижэктотыгъяу къытогатагь Мыекъуапэ зэнэ-къоу щыклощтим мэхъэнэ ин зэрерратырэр.

Дунэе зэйукІэгъухэм теклони-тээр къащидэзыхыгъяу, Къыблэ шольтырым боксымкІэ апэрэ чыпІэр къышызыхыгъяу Игорь

Ионовыр Сахалин хэкум бок-сымкІэ ичемпионэу Максим Летвинец Мыекъуапэ щен-къоуущт.

— Адыгейим ыцІэкІэ Дунэе спорт зэйукІэгъум сыхэлэжъяшт, — къытиуагь Игорь Ионовыр.

— Боксыр шэгэшэлгэйон, ныб-джеубэ спортим щыси.

Сергей Врадий Къыблэм иныб-жыкІэхэм язэнэкъоу хагъэунэ-фыкырэ чыпІэр боксымкІэ къы-шихыгъяу. Мыекъуапэ щыклощт зэйукІэгъухэм зэрахэлэжъяштим егъегумэкы. Адыгэ Республикэм ихэшипыкыгъяа командэ Сергей Врадий хэт.

Дагъыстан спортсмен ныб-жыкІэ Арслан Яллыевыр опыт

зиэ Вальтер Паласиос йукІэшт, ар Никарагуа щыщ. ЗэйукІэгъу 30-м щыщэу 20-м Никарагуа испортсмен теклонигъэр къышыдихыгъя.

Краснодар краим щаптугъэ Сергей Кожухарь илэпэлэсэнгъэ-кіэ спортышхом щашэ. Молдовэм къикыгъя Виктор Ялимовыр С. Кожухарь йукІэшт.

ЗэйукІэгъур шхъялаэмэ ашыщ Краснодар испортсмену Руслан Файфер Сыбыр щыщэу Юрий Кашинскэм зыщенэкъоуущтыв.

— Адыгэ Республикэм физ-

культурэмкІэ ыкИ спортымкІэ и Комитет, Краснодар краим бок-сымкІэ и Федерации, Адыгэ Республикэм боксымкІэ и Федерации зэнэкъоуу Мыекъуапэ щызэхаш, — къытиуагь Алексей Васильевыр. — Адыгэ Республикэм и Лышьхъяу Къумпилыл Мурат лъэшэу тыфэрэз, ар Илп-иэтуу къызэртфэхъуучм ишую-гъяэкІэ тиофхэр нахь псынкіэу лъэккыутатэх.

БоксымкІэ Мыекъуапэ щыклощт зэнэкъоуум ехъылгэгъэ тхыгъэхэр къышытыуущтых.

**Нэклубъор зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТЫЛЬ Нурбый.**

Зэхэзыщагъэр ыкИ къыдэзы-гъэкІырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъю ЙоххэмкІэ, Иэкыб къэралхэм ашы-псэурэ тильэпкъэ-гъухэм адырјаэ зэпхы-ныгъэхэмкІэ ыкИ къэбар жыгъэм иамалхэмкІэ и Комитет
Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-шигэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къаихырэр А4-кІэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчыагъэкІэ 5-м емыхъухэрэр ары. Са-тырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъяу, шрифтыр 12-м нахь цыкIунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкегъэкІожых.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зышаушихъятыгъэр:
Урысые Федерацием хэутийн ИоххэмкІэ, телеви-радиокъэтын-хэмкІэ ыкИ зэлъы-иэсэкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпІэ гъэйоры-шапI, зэраушыхъятыгъэ номерыр

ПИ №ГУ23-00916

Зышаутигъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкІэмкІи
пчыагъэр
4129
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2779

Хэутийн узьчи-кэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
Зышаутигъэхъэх
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъялаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъялаэм
игуадзэр
Мэцліэкъо
С. А.

ПшыэдэкІыж
зыхырэ секретарыр
ЖакІэмкъо
А. З.

